

ЗВІСНІТ

Калантай Андрій
викладач кафедри фінансів
ДВНЗ «Українська академія банківської справи» НБУ
м. Суми

ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ

У наш час інноваційна діяльність стала невід'ємною складовою будь-якого економічного процесу. Сучасна економічна практика вимагає встановлення чіткого взаємозв'язку між обраною підприємством стратегією конкурентної боротьби та існуючою на підприємстві системою управління витратами. В цьому контексті інструментарієм стає грамотно організований та ефективно здійснюваний процес стратегічного управління витратами, який за своєю сутністю означає управління в довгостроковому періоді всією діяльністю підприємства та охоплює всі сторони процесів, що в ньому відбуваються, в тому числі інноваційних.

Стратегічне управління витратами являє собою динамічний процес аналізу витрат, вибору стратегії, планування, реалізації, контролю та гнучкого коригування розроблених планів. Об'єктами стратегічного управління є їх рівень, формування і структура, метою – їх зниження [4].

Модель стратегічного управління витратами інноваційних процесів підприємства доцільно розглядати через такі складові:

1. Облік та аналіз витрат підприємства;
 2. Формулювання стратегічних альтернатив та вибір стратегії інноваційного розвитку;
 3. Планування та прогнозування рівня витрат інноваційних процесів; виявлення відхилень від планових показників та ідентифікація причин таких відхилень, їх нейтралізація або врахування;
 4. Оптимізація та контроль формування витрат інноваційних процесів;
 5. Пошук та кількісна оцінка резервів зменшення витрат інноваційних процесів, визначення, обґрунтування та запуск механізмів їх мобілізації;
 6. Контроль виконання та гнучке коригування розроблених планів.
- Інноваційні процеси є дуже специфічними, тому вивчені такого

СЕКЦІЯ 3
Управлінський облік як підсистема сучасного менеджменту
та проблеми управління витратами

явища як управління витратами інноваційних процесів необхідно, по-перше, визначити фактори, які впливають на витрати. Незважаючи на різноманітність інноваційних процесів і діючих при цьому численних витрато-утворюючих факторів, що не дозволяють вивести однозначну функцію витрат, можна виділити кілька типових та суттєвих залежностей, кожна з яких визначає величину витрат з того чи іншого конкретного рішення. Збільшуючи або зменшуючи витрати інноваційних процесів, змінюючи їх склад, відбувається вплив на результати інноваційної діяльності. Розрізняють такі фактори які впливають на розмір інноваційних витрат. Це можуть бути: масштабність вирішуваних завдань; стадія інноваційного процесу; ступінь використання наявних ресурсів; рівень цільових показників створюваних об'єктів; перехід до нового технічного рівня; величина створюваного об'єкта; рівень цін, тарифів, ставок. Вплив на ці фактори, тобто, комплексне і стратегічне управління витратами інноваційних процесів, може допомогти підприємству мінімізувати свої витрати.

Інноваційний процес пов'язаний з визначеним ступенем ризику, що обумовлюється неготовністю ринку відразу прийняти нововведення; технічною чи технологічною недоробкою нового товару; практичною неефективністю; неповною реалізацією у встановлений термін; великою невизначеністю результатів прийнятої стратегії й інших причин, що здійснює відповідний вплив на витрати інноваційних процесів [3].

У наш час актуальною проблемою забезпечення ефективної роботи й конкурентоспроможності підприємств є побудова такої системи управлінського обліку витрат, яка надавала б зовнішню і внутрішню інформацію для забезпечення потреб не тільки виробництва, а й маркетингу, керування дослідженнями й іншими функціями бізнесу. Така інформація дає змогу аналізувати діяльність зі врахуванням як поточних, так і довгострокових цілей, формувати відомості про ключові фактори успіху: витрати, якість, час тощо [1].

Виявлення існуючих проблем (діагностика) формування та контролю витрат інноваційних процесів на підприємстві зводиться до визначення причин недостатньої оперативності обліку, відсутності надійних критеріїв оцінки ефективності діяльності в сфері управління цією частиною витрат та витрат підприємства в цілому, недорозвиненості системи мотивації. Однією з основних проблем в галузі управління інноваційними витратами є проблема оптимізації витрат. Основними недоліками застосовуваного обліку часто називають побудову обліку відповідно до правил, що висуваються до зовнішньої звітності підприємства; високий ступінь узагальнення облікової інформації і неможливість її деталізації. Така система обліку часто не надає можливості чіткого уявлення про те, де і як формуються витрати підприємства. Внаслідок усього цього, контроль

витрат носить формальний характер, а пошук шляхів скорочення витрат значно ускладнюється.

Недостатність оперативного обліку полягає в тому, що на більшості підприємств повні дані про фактичні витрати на об'єктах чи процесах виробництва можуть бути отримані в бухгалтерії через місяць після звітного, і на момент їх отримання будуть застарілими. Вони не дозволяють оперативно аналізувати виробничі процеси на місцях їх здійснення і, відповідно, приймати рішення з виникненням проблем.

Відхилення витрат від кошторисних показників зазвичай неможливо адекватно оцінити в зв'язку з відсутністю достатнього переліку норм і нормативів, розвинутої статистики про витрати за минулі періоди, єдиного методичного підходу до аналізу ефективності здійснених витрат.

Нерозвиненість системи мотивації за досягнення кінцевого результату пов'язана з відсутністю оперативного контролю та управління витратами, що ускладнює оцінку роботи підрозділів у плані ресурсозбереження.

Оптимізація витрат підприємства в процесі реалізації інноваційних процесів має спрямовуватись на вирішення питань [2]:

- оцінки обґрунтованості абсолютної величини витрат;
- її відповідності плановим величинам;
- оцінки факторів формування величини та структури витрат;
- своєчасне виявлення резервів зменшення витрат;
- виявлення та обґрунтування механізмів мобілізації таких резервів.

Удосконалення системи управління витратами інноваційних процесів націлене на постійний пошук і виявлення резервів економії ресурсів, нормування їх витрат, планування, облік та аналіз витрат за їх видами, стимулювання ресурсозбереження і зниження витрат з метою підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Використання стратегічного управління витратами інноваційних процесів тощо є ефективною системою, яку треба широко використовувати в практичній діяльності підприємств. Кожне підприємство має дбати про перспективи розвитку і знижувати в довгостроковому періоді витрати, з метою оптимізації їхнього рівня. Величина інноваційних витрат - найважливіший показник, від якого залежить ще більш важливий цільовий показник управління - величина корисного ефекту. Необхідно заздалегідь знати, до яких наслідків приведуть рішення по управлінню витратами інноваційних процесів.

Список використаних джерел

1. Белоусова І. Проблеми впровадження управлінського обліку на підприємствах// Бухгалтерський облік і аудит. - 2005, № 5. - С. 30-34.

Калантай, А.М. Проблеми та особливості управління витратами інноваційних процесів підприємств [Текст] / Калантай А. М. // Формування системи і механізмів обліково-аудиторського та аналітичного забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємств реального сектору економіки України: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (11-12 грудня 2012 р.). - Тернопіль: Крок, 2012. - Ч.1.- С. 200-203 с.

СЕКЦІЯ 3

Управлінський облік як підсистема сучасного менеджменту та проблеми управління витратами

2. Горелкіна А.Л. Оптимізація системи управління витратами// Державне управління. - 2006, № 2. - С. 251-255.
3. Нападовська Л.В. Управлінський облік: підручник для студ. вищ. навч. закл. - К.: Книга, 2004. - С. 544.
4. Шанк Дж. К., Говіндараджан В. Стратегічне управління витратами. Пер. з англ. - СПб.: ЗАТ "Бізнес-Мікро", 1999 - 288 с.

Коваль Олена
к.е.н., доцент,
Раздоба Ольга
студентка

Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця

ОБЛІК ВИТРАТ З ПОЛІПШЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Діяльність підприємства будь-якого виду економічної форми залежить від якісного та кількісного стану їх основних засобів. Для ефективної діяльності підприємствам необхідно усіма можливими силами намагатися раціонально підходити до витрат, що пов'язані з відтворенням основних засобів. Для цього підприємства повинні дотримуватися певних технічних та технологічних умов для випуску якісної та конкурентоспроможної продукції. Це можна досягти шляхом спрямуванню коштів суб'єктів господарювання переважно на здійснення покращення основних засобів, яке потребує відповідно менших витрат порівняно з придбанням чи створенням нових об'єктів основних засобів.

На даний час існує низка невирішених проблем методичного та організаційного характеру стосовно відображення і систематизації витрат з поліпшення основних засобів. Їх розв'язання сприятиме правильному визначенню вартості покращення об'єктів основних засобів та оптимізації пов'язаних з ними витрат у процесі господарської діяльності.

Питань оптимізації обліку витрат з поліпшення основних засобів розглядали такі науковці, а саме: М.І. Бондар, С.Ф. Голова, О.О. Гончаренко, П.Й. Злобіна, Я.Д. Крупки, Л.О. Леонова, Т.П. Остапчук, А.А. та ін.

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" первісна вартість основних засобів повинна

